

Umeå universitet
Rektor

(Ert dnr 105-3474-09)

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Sofia Almqvist
08-563 085 64
sofia.almqvist@hsv.se
BESLUT

2010-12-21
Reg.nr 31-6154-09

Handläggningstiden i ett befordringsärende

Högskoleverket riktar allvarlig kritik mot Umeå universitet för mycket lång handläggningstid av ett ärende som rörde en ansökan om befordran till anställning som professor.

Bakgrund

Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) har till Högskoleverket överlämnat en kopia av ett beslut från den 13 november 2009 (reg.nr 27-1129-09). I det överlämnade beslutet behandlades frågan om befordran till anställning som professor, efter en ansökan från NN. Lärosätet avsåg NN:s ansökan, men ÖNH biföll hans överklagande och förklarade att han skulle befordras till anställning som professor i byggnadsteknik och byggnadskonstruktion.

Av handlingarna i ÖNH:s akt framgår bl.a. följande. NN ansökte om befordran till anställning som professor den 31 oktober 2002. Sakkunnigutlåtanden lämnades av två sakkunniga, som båda tillstyrkte hans ansökan.

Anställningskommittén beslutade den 14 juni 2004 att bordlägga ärendet i avvaktan på en komplettering. Anställningskommittén beslutade därefter, den 20 maj 2005, att föreslå att NN:s ansökan skulle avslås. Rektorn beslutade den 7 februari 2006 att bordlägga ärendet. En vecka senare, den 14 februari 2006, beslutade rektorn att ärendet skulle beredas vidare och att yttranden skulle inhämtas från två nya sakkunniga. Den 21 oktober 2008 beslutade fakultetsnämnden att utse två nya sakkunniga. De båda sakkunniga tillstyrkte NN:s ansökan. Anställningskommittén beslutade den 12 februari 2009 att föreslå att NN inte skulle befordras till anställning som professor. Rektorn beslutade den 19 maj 2009 att avslå hans ansökan.

Med anledning av den långa handläggningstiden beslutade ÖNH att överlämna en kopia av sitt beslut till Högskoleverket.

Utredning

Högskoleverket, som beslutade att inleda en utredning, har hämtat in ett yttrande från Umeå universitet. Lärosätet har anfört i huvudsak följande.

Lärosätet vitsordar att universitetets handläggning av NN:s ärende gått till på det sätt som redogjorts för i ÖNH:s beslut samt att handläggningen tagit nästan sju år. I ljuset av hur lång handläggningstiden kom att bli kan det konstateras att de beslut om bordläggning av ärendet som togs av anställningskommittén i juni 2004 och av rektorn i februari 2006 lämpligen borde ha ersätts av definitiva avslagsbeslut. Ett sådant beslut hade gett den sökande en möjlighet att antingen återkomma med en ny ansökan eller att överklaga beslutet och därigenom få erforderligt inflytande på processens gång. Universitetets avsikter har dock varit goda. Avsikten med anställningskommitténs bordläggning var att ge den sökande en möjlighet att komplettera sin ansökan. Skälen för rektorns bordläggning kan hittas i anställningskommitténs och de sakkunnigas motstridiga uppfattningar om huruvida den sökande uppfyllde kraven på vetenskaplig skicklighet eller inte.

Lärosätet anför vidare att universitetet har uppmärksammat anställningskommittéernas centrala roll när det gäller beredning av ärenden som rör anställning och befordran av lärare. Universitetet har även konstaterat att anställningskommittéerna på universitetet har olika arbetssätt, är organiserade på olika sätt och även kan upplevas ha olika krav vad gäller erfarenhet av t.ex. samverkan och handledning av doktorander. För att få till stånd en effektivare och mer rättssäker rekryteringsgång har universitetet konstaterat behovet av en översyn av anställningskommittéernas organisation och tillhörande regelverk. Rektorn har därför uppdragit åt rektorns rådgivare och biträdande enhetschef vid personalenheten att göra en översyn av anställningskommittéerna vid universitetet. Översynen ska under år 2010 resultera i ett universitetsövergripande regelverk, med tillhörande handläggningsordning för anställningskommittéerna. Hanteringen av NN:s ärende och dess konsekvenser bör ge utredarna värdefulla uppslag på områden där förbättringar kan ske och tydligare reglering kan införas. Även universitetets anställningsordning är föremål för en översyn. Med insikt om de för handläggningstiden negativa följderna som vissa av de fattade besluten i ärendet medfört är det universitetets förhoppning att den beslutade översynen ska ge effektiv och rättssäker handläggning av liknande ärenden.

Högskoleverket har också gett NN möjlighet att yttra sig i ärendet och han har bl.a. anfört följande. Under hösten 2002 skickade han (för tredje gången) in en ansökan om befordran till anställning som professor. Han förväntade sig en snabb handläggning, men det blev precis tvärtom. De sakkunniga utsågs i maj 2003. I februari respektive april 2004 kom de sakkunniga in med sina utlåtanden. Därefter blev han ombedd att komma in med en komplettering. Han lämnade in kompletteringen i maj 2004. När ingenting, såvitt han kände till, hade hänt fram

till september 2005 blev han uppgiven efter att ha kontaktat fakulteten flera gånger. Han vädjade därför till prefekten att denne skulle stöta på handläggningen av hans ärende. Prefekten fick då besked om att ett beslut hade fattats i maj/juni 2005 och att ärendet skulle slutföras. Trots detta kom det inget besked och först i december 2005 fick han veta att de slutligen skulle ta tag i saken. Han fick dock fortfarande inget besked. Rektorn fick ärendet i februari 2006 och ville bereda ärendet vidare. Först efter flera månader informerades han muntligen om vad som hände med ärendet. Det han informerades om var att två nya sakkunniga skulle utses och att hela processen skulle tas om. I maj 2008 fick han en uppmaning från fakulteten att komma in med en komplettering, med anledning av att de skulle ha ett möte i anställningskommittén och fatta beslut i ärendet den 18 juni 2008. Han skickade i juni 2008 in sina kompletteringar. I september/oktober 2008 fick han ett muntligt besked om resultatet av anställningskommitténs möte i juni 2008. Detta resultat innebar att det tidigare beslutet om sakkunniga från år 2006, som han själv aldrig fick del av, skulle formaliseras igen och att han skulle få det översänt till sig. De sakkunniga skulle preliminärt lämna in sina utlåtanden senast den 15 november 2008. Efter att han därefter tagit kontakt med fakultetssekreteraren fick han veta att han borde ha skickat andra kompletteringar. Eftersom han fick dessa uppgifter så sent kontaktade han de sakkunniga direkt. Han fick då veta att olika handlingar hade skickats till dem utan hans vetskap och utan att han i detalj fått reda på vilket underlag de sakkunniga fått. De sakkunniga blev emellertid klara med sina utlåtanden under våren 2009 och rektorn fattade sedan sitt beslut i maj 2009.

Högskoleverkets bedömning

I 7 § förvaltningslagen (1986:223) anges bl.a. att varje ärende där en enskild är part ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts.

Högskoleverket konstaterar att tiden mellan NN:s ansökan om befordran till anställning som professor och lärosätets beslut i ärendet uppgick till nästan sju år. Av handlingarna framkommer att handläggningstiden i någon mån påverkats av att NN blivit ombedd att komplettera sin ansökan. Den långa handläggningstiden beror dock främst på omständigheter som lärosätet ansvarar för. Perioder av passivitet från lärosätets sida har förekommit. Det tydligaste och mest anmärkningsvärda exemplet på detta är den tid som förflöt efter det att rektor den 14 februari 2006 fattat beslut om att två nya sakkunniga skulle utses. Detta skedde först två och ett halvt år senare genom ett beslut av fakultetsnämnden den 21 oktober 2008. I likhet med vad Umeå universitet numera insett anser Högskoleverket att universitetet borde ha fattat ett beslut långt tidigare under processen. På så vis hade lärosätet kunnat fatta ett slutligt beslut inom en mer rimlig tidsperiod. Detta hade också medfört att NN vid ett tidigare tillfälle än som nu var fallet fått möjlighet att tillvarata sin rätt att få saken prövad av en högre

instans. Med tanke på den mycket långa handläggningstiden förtjänar Umeå universitet allvarlig kritik.

Umeå universitet har uppgett att lärosätet under år 2010 planerat en översyn för att förbättra rutinerna vid handläggningen av anställnings- och befordringsärenden. Högskoleverket önskar följa upp ärendet och ber därför Umeå universitet att redovisa vilka förändringar och åtgärder som universitetet genomfört och vidtagit med anledning av denna översyn. Umeå universitet anmodas att senast den 1 februari 2011 redogöra för dessa förändringar till Högskoleverket.

Detta beslut har fattats av tf. avdelningschefen Christian Sjöstrand i närvaro av verksjuristen Teresa Edelman efter föredragning av verksjuristen Sofia Almqvist.

På Högskoleverkets vägnar

Christian Sjöstrand

Sofia Almqvist

Kopia för kännedom till:
Riksdagens ombudsmän (JO)
Överklagandenämnden för högskolan
NN